

KARACAOĞLAN KARAIŞALI'YA GELDİ Mİ?

Oğuz Adem Selçuk

Şiirleri, en çok okunan, en çok bestelenen ve hakkında pek çok araştırma yapılan, kitaplar yayınlanan; adına seminerler, sempozyumlar ve şenlikler düzenlenen Karacaoğlan, Türk halkı tarafından gerçekten çok sevilmektedir. Zaten onun hakkında ve onun adına yapılan bu çalışmalar ve bu etkinlikler, bu görüşümüzün açık bir göstergesidir.

Eski yazı sisteminden Yeni Türk Harflerine geçilmesiyle birlikte bütün Anadolu, Karacaoğlan'ı daha çok okumaya başladı ve böylece daha çok insan, Karacaoğlan'ı yakından tanıma imkânına ulaştı.

Karacaoğlan'ın bugün olduğu gibi, yarınlarda da çok okunacağını ve gelecek nesillerimizin gönlünde taht kurmaya devam edeceğini söylemek için kâhin olmak gerekmez. Çünkü O, sade ve yalın diliyle, gösterişten ve yapmacıktan uzak söyleyiş tekniğiyle; kapısı her zaman sevgiye, tabiata, güzele ve güzelliklere açık, hayata bağlı Türk insanının sadık ve doğal bir sözcüsü olmuştur.

Karacaoğlan'daki güzel sevgisi, insan sevgisi, tabiat sevgisi iliklerimize işlemiş, bizi sarıp sarmalamıştır.

Yayla pınarının suyu kadar berrak bir Türkçe söyleyiş, bal şerbeti gibi renk ve rayiha kokan şiirler...

Telli turnalar, yeşilbaşlı güvel ördekler, kınalı keklikler, ibibikler, şahinler, bülbüller, Çukurova'nın öz kuşu turaçlar... Hepsini sevdik, hepsinin seslerini, kanat vuruşlarını, koşup seğırtmelerini onun şiirlerinde duyduk, kokladık, hissettik.

Baş dumanlı karlı dağları, sümbül açan, menekşe kokan yamaçları, iki dağın arasından geçit veren belleri, yayla yollarını onun şiirleriyle daha bir başka sevdik. Onun şiirleriyle Elif'i, Esmâ'yı, Fadime'yi, Döne'yi, Hürü'yü, Cennet'i, Zeynep'i sevdik... Karacaoğlan, bizlere sevgiyi, sevmeyi öğretti.

Onun içindir ki, Türk halkı tarafından çok sevilmekte, çok okunmakta...

Tıpkı Yunus Emre gibi, yüzyıllar boyu insanımızın gönlünde yer tutmuştur. Bu yüzden Anadolu'nun her karış toprağında Karacaoğlan'ın mezarının bulunduğu varsayılır ve iddia edilir. Ancak, Türk Halk şiirinin büyük ustası Karacaoğlan'ın bilinmezliklerle dolu hayatını aydınlatacak kesin bilgi ve belgeler, henüz yok gibidir.

Bu yüzden Edebiyat tarihçileri ve araştırmacılar; dolaylı belgelerden ve onun şiirlerinden bir takım ipuçları bulmaya çalışmışlar; böylece onun yaşadığı zaman, doğup büyüdüğü ve gezip dolaştığı yerler ve yöreler hakkında kanaatler sergilemişlerdir. Buna rağmen Karacaoğlan'ın Onaltıncı veya Onyedinci yüzyılda yaşadığı hususunda bütün görüşler birleşmektedir. Ama kesin bir doğum ve ölüm tarihi verilememektedir.

Aynı şekilde Karacaoğlan'ın Gâvur Dağları ve Kozan Dağları eteklerinde, Yukarı Çukurova'da kışlayan Yörük Aşiretlerinden birine mensup olduğu, çocukluk ve ilk gençlik yıllarının oralarda geçtiği konusunda bütün rivayetler birleşmektedir.

Sebepler, farklı gösterilse de, rivayetlerin birleştiği bir başka nokta ise, Karacaoğlan'ın herhangi bir sebeple "terki sıla" edip, Batıya yöneldiğidir.

Büyük söz ustası Karacaoğlan'ın tutkulu sevdası ile gezginci tabiatı birleşince, bütün Anadolu, adım adım dolaşmış, sadece Anadolu değil, bugün milli sınırlarımız dışında kalan birçok Osmanlı Sancağı ve Vilayeti de baştanbaşa harmanlanmıştır. Çünkü Şam, Hama, Humus, Rakka, Musul, Budin gibi birçok yerleşim yerlerinin isimlerini Karacaoğlan'ın şiirlerinde görmek mümkündür. Gezip gördüğü yerlerde halkın konuştuğu değişik sözcükleri şiirlerinde kullanmış, böylelikle dilimizdeki gelişim ve zenginliğin yaratılmasına katkıda bulunmuştur.

Ancak Karacaoğlan, gezginci ömrünün önemli bir bölümünü ve belki de son günlerini Bulgar Dağı çevresinde geçirmiştir. Zira onun şiirlerinde en çok geçen dağ ismi, Bulgar Dağıdır.

"Seher Yıldızı" ismiyle tanınan, radyolarımızda ve televizyonlarımızda sıkça yayınlanan ve:

*"Nazlı yardan bana bir haber geldi
Eğer doğru ise, büktü belimi.
Dediler, yârini yâd eller almış,
Kadir Mevla'm nasip etsin ölümü.*

*Bülbüle söyleyin gülüne konsun,
Beni yardan eden Allah'tan bulsun,*

*Sabreyle sevdiğim ilkbahar gelsin
Terk edeyim vatanımı, elimi..."*

Şeklinde devam eden Karacaoğlan'ın bu güzel şiirinden yaratılan bu güzel türküsünü dinlerken hatırıma şöyle bir soru geldi: Acaba Karacaoğlan, "vatanını, elini" terk ettikten sonra nerelere gitti? Öyle ya, Çukurova'da yaşamış, yaz gelince Binboğaları, Bulgar Dağları'nın yüceliklerini gezip dolaşan, kışları ise, Çukurova'da çadırlarını kuran aşiretleri tek tek ziyaret eden, Yörük kızlarına türküler söyleyen Karacaoğlan'ın yolu, mutlaka Karaisalı'dan da geçmiştir. Belki Kızıldağ Yaylası'nı aşarak Kamışlı'ya, oradan da Karaman'a, Konya'ya ulaşmıştır. Çünkü onun, Gâvur Dağlarından tutun, Torosların en batısına kadar ayağının basmadığı oba, diz çöküp oturmadığı Yörük çadırı kalmamıştır. Gezip gördüğü Türkmen obalarında, Yörük çadırlarında aradığı güzelin bir parçasını bulmuş, bunu da "aşkara" söylemiştir. İşte bu bilgilerle ve bu duygularla "Karacaoğlan Karaisalı'ya Geldi mi?" sorusunun peşine takılıp Karacaoğlan'ın şiirlerini ve Karacaoğlan hakkında yazılanları bir başka göz ile okumaya başladım. Ve gördüm ki, Karacaoğlan, gerçekten Karaisalı'ya gelmiştir... Buna dair iki belge, dolaysız ve düz olarak Karacaoğlan'ın şiirlerinde bulunmaktadır. Bunlardan birincisi Karacaoğlan'ın bir dördlüğünde şu şekilde geçmektedir.

*"Kozan Dağından neslimiz
Arı Türkmen'dir aslımız,
Farsak'tır durak yerimiz
Gurbette yar eğler bizi."*

Karacaoğlan, görüldüğü gibi, şiirinin bu dördlüğünde "Kozan Dağından geldiğini, aslının Türkmen olduğunu" belirtmektedir. Bu arada durak yerinin de "Farsak" olduğunu ifade etmektedir.

Şiirdeki "durak yeri" ibaresi çok önemlidir. "durak yeri" sözü, devamlı kalınan bir yer için mi yoksa sözlük anlamında olduğu gibi "durmak zorunda olunan konaklama yeri" için mi söylenmiştir? Burada ifade edilen "belli bir süre kalınan" konaklama yeridir. Çünkü kişi, doğduğu yer için "durak yeri" demez, onun yerine "doğum yeri" der. Şiirde geçen Farsak veya Varsak'tan kasıt, elbette salt olarak Düziçi İlçesinin Farsak Köyü ya da Antalya'nın Varsak beldesi değildir. Bana göre, burada sözü edilen Farsak, bir yerleşim yerinden ziyade içinde bulunulan Türkmen topluluğudur. Ve bir "yar" yüzünden belli bir zaman süresince kalınan gurbet ve durak yeridir.

Çok geniş bir coğrafyaya dağılıp yerleşen Farsaklar, Bozulus'tan Mamulu Aşiretinin önemli ve kalabalık bir koludur. Yani Farsaklar; Bahçe'de, Düziçi'nde, Kozan'da, Karsanti'da, Karaisalı'da, Tarsus'ta ve Göksu Vadisinde kışlayıp, yaz gelince de Düldül Dağına, Gâvur Dağlarına, Binboğalara, Kozan Dağına, Kızıldağa ve Bulgar Dağlarına yaylaya çıkmışlardır. Daha sonraları Osmanlı'nın iskân politikaları çerçevesinde bütün Yörük-Türkmen Aşiretleri gibi Farsak Aşireti mensupları da Yukarı Çukurova'daki kışlaklarına yerleşmeye mecbur tutulmuşlardır.

Karaisalı yöresi de; tıpkı Kozan gibi, Bahçe ve Düziçi gibi Yukarı Çukurova coğrafyasındadır. Konuya buradan bakacak olursak, Karaisalı İlçesinin Torunsolaklı Köyü Muhtarlığına bağlı Farsak yerleşim yerinin boşuna Farsak adını taşımadığı tarihi gerçeği ortaya çıkacaktır. Zira Osmanlı'nın iskân politikasının neticesi olarak Farsak Aşiretinin bir bölümü Yukarı Çukurova coğrafyasında olan bu bölgeye yerleşip, yer ve yurt utmuşlardır. Karacaoğlan, "Farsak'tır durak yerimiz" dediğine göre ve Farsak Aşiretine mensup olduğu söylendiğine göre, Karaisalı'nın Farsak köyüne de gelmiş, elini, obasını ziyaret etmiş ve bir zaman orada eğleşip yaşamıştır. Farsak Köyü gibi, Yörüklükten yerleşik hayata geçilen Karaisalı'nın diğer Köylerinde de, halen eski Yörük yaşantısı, bir kısım değişikliklerle birlikte canlı bir şekilde devam etmektedir. Yörük topluluklarında sosyal yapı, özellikle Karacaoğlan'ın yaşadığı dönemlerde çok daha toleranslı bir özellik göstermekteydi. Mesela, giyim-kuşam, dini tesettüre göre değil, yaşantının icabına uygun olarak dizayn edilmişti. Bu yüzden peçe ve çarşaf, Yörük kadınlarının hayatına hiç girmemiştir. Aynı şekilde Yörük erkekleri de, fes, sarık ve cüppe ile tanışmamışlardır. Onların yaşantılarında, kadın ve erkeklerin ayrı mekânlar oluşturduğu "haremlik-selamlık" da yoktur. Esasen böyle bir ayırıma, yaşayış tarzları ve çadır-çardaklardan oluşan meskenlerinin fiziki yapısı da izin vermez. Yörüklerde kadın-erkek ilişkisi, medrese ve şehir kültürünün dışında, kendi doğal yaşama biçimlerinin içerisinde oluşmuştur.

Bugün Karaisalı Köylerinde yaşayan kadınlarımız, başörtüsü olarak Karacaoğlan'ın şiirlerinde sözü edilen "Yazma, yağlık, yemeni ve bürümcek" örtünmekte, giysi olarak ise, entari ve şalvar giymekte; peçe ve çarşafın yaşantılarında yeri bulunmamaktadır. Çünkü bu iki unsur, Yörüklerin yaşam kültürlerine uymayan, yabancı kökenli giyim tarzlarıdır.

Esasen peçe ve çarşaf, “kadınları şeytan olarak gören, onların kötülüklerinden korunmak için de onları, kara çarşafın ve kara peçenin içerisine gizleyen” eski İran kültüründen yani Zerdüş Dininden günümüze kadar gelen bir giyim-kuşam şeklidir. Yani, Türk ve İslam kültürüyle hiçbir bağlantısı ve ilişkisi bulunmayan bir örtünme biçimidir ve İslam’ın esaslarındanmış gibi sunulmaya ve kabul ettirilmeye çalışılan bir giyim tarzıdır peçe ve çarşaf.

Sorbon Üniversitesi İslam Tarihi Profesörlerinden Claud Chen, “Türklerin giysilerinin Avrupalılardan değişik olduğunu ve Türkmen kadınlarının da Araplar ve İranlılar gibi giyinmediklerini” eserlerinde belirtmiştir.

Sözü buraya yani Yörüklerin giyim-kuşam ve yaşantılarına getirmişken Halk Şairlerinin bir bakıma içinden yetiştiği kültürün ve üzerinde yaşadığı coğrafyanın bir ürünü ve bir aynası olduğunu da ifade etmeliyiz. Yörük-Türkmen şairi Karacaoğlan’ın belirgin özelliklerinden birisi ve belki de başlıcası, ilden İle, köyden köye sürdürdüğü gezginci yaşantısının getirdiği birikimle genişleyen dil dağarcığı ve peyzaja dayalı etnoğrafik obje zenginliğidir.

*“Karacaoğlan der ki, bre erenler,
Ben gidiyom, mamur olsun örenler,
Gavim, kardaş, konuştuğum yarenler
Söğündürme çıracığım yok benim.”*

Yukarıda Karacaoğlan’ın gezip gördüğü yerlerde halkın konuştuğu değişik sözcükleri şiirlerinde kullandığını, böylelikle dilimizdeki gelişim ve zenginliğin yaratılmasına katkıda bulunduğunu ifade etmiştim. İşte “söğündürme çıra” da, bu değişik sözcüklerden biridir.

Peki, “Söğündürme çıra” nedir? Bu deyim açıklık getirelim:

Yörük göçünde eşyalar ayrı, hayvanlar ayrı götürülür. Eşya ve yükler, önceden yola çıkarılır ve bu eşya ve yüke “ağrık” denilir. Yol güzergâhındaki belli konaklama yerlerinde “ağrık” yıkılarak, çadırlar geçici olarak kurulur. Çadırın kurulduğu yerde veya göç yolu üzerinde her zaman yakacak odun bulunmadığı için evin kadını; biraz tedbirli olmak, biraz da geleneksel tutumluluk yapısından kaynaklanan alışkanlıkla, ocakta iş bittikten sonra yanan odunların ya da çıraların ucunu toprağa veya küle gömerek söndürür.

Su ve ateş kültürünün kadim Türk yaşantısındaki yeri doğrultusunda; yanmakta olan ocağın su ile söndürülmesi uğursuzluk getireceği inancı yaygın olduğu için söndürme böyle yapılır. İşte bu yolla söndürülmüş odunlara ve ateş tutuşturucu çıralara “söğündürme” denilir. Bu söğündürme çıralar, ileride tekrar kullanılmak üzere ağrık ile birlikte taşınır. Yani “söğündürme” tıpkı, diğer etnoğrafik eşyalar gibi çadır hayatının doğal bir parçasıdır. Bugün Karaisalı’nın Yörüklükten yerleşik hayata geçen birçok köyündeki orta yaşın üzerindeki insanlar, söğündürme çıra kullanmasalar bile, söğündürmenin ne anlama geldiğini bilirler. Söğündürme” gibi, Karacaoğlan’ın şiirlerinde geçen ve Karaisalı köylerinde mahalli olarak kullanılan birçok kelime bulunmaktadır. Mesela, bu kelimelerden bazıları şunlardır: Göğünmek, gölük, göynek, alık, annaç, bider, belen, essah, geçek, keleş, hırka, helik, koğulaşmak, konalga, seğırtmek, zibil, edik, sünmek, teberik, topak, yemeni, yumuş gibi...

Örneklediğimiz bu sözcükler, Karacaoğlan’ın şiirlerinde geçtiğine ve bugünkü Yörük-Türkmen kökenli köylülerimiz tarafından bu sözcükler kullanıldığına göre, Karacaoğlan; Karaisalı yöresine de geldi ve bugünkü köylülerimizin atalarından bu sözleri duyup işitti ve kendisi de bir şekilde bu sözcükleri şiirlerinde kullandı. “Karacaoğlan Karaisalı’ya Geldi mi?” sorusuna “Evet” diyebilmemize imkân sağlayacak bir başka belge, yine Karacaoğlan’ın bir başka şiirinde apaçık bir biçimde yer almaktadır.

Şiirin tamamını birlikte okuyalım.

*“Sarı çedik giymiş koncu kıсарak,
Gidiyor da birim birim basarak,
Anası mayadır, kızı beserek,
Emirler’den bir kız indi pınara.*

*Sarı çedik giymiş koncu dizinde,
Arzumanım kaldı ela gözünde,
Böyle güzel mi olur köylü kızında?
Emirler’den bir kız indi pınara.*

*Melez gömlek giymiş, vücudu nazik
Kollarını sıkmış altın bilezik,
Aşnası kötüdür, ceylana yazık
Emirler'den bir kız indi pınara.*

*Karacaoğlan der ki, nölup nölmalı
Keten gömlek giymiş kolu sırmalı
Anasın öldürüp kızın almali
Emirler'den bir kız indi pınara,”*

Karacaoğlan'ın bu şiirini, gözlerinizi kapatıp, “filmi başa alarak”, yani geçmişi yeniden yaşayarak, his ve hayal dünyanızı geniş tutarak... Ayrıca, Karacaoğlan coğrafyasını düşünerek okuyacak olursanız... Karacaoğlan'ı, sazı omzunda Yörük Aşiretlerinin arkasından Kızıldağ yolunda yürürken görürsünüz.

Çünkü şiirde, Karacaoğlan'ı bu şekilde hayal etmenizi sağlayacak bir dekor bütünlüğü ve buna destek olan etnoğrafik obje zenginliği bulunmaktadır. Kızıldağ Yaylası, tarihi gerçeklere göre, çok eski bir yaylaaktır. Onbirinci ve Onikinci yüzyıldan bu yana Ramazanoğulları Beyliğinin yaylası olmuştur. Emirler Köyü de, eski Kızıldağ kervan yolunun üzerindedir. Karacaoğlan, “Böyle güzel mi olur köylü kızında?” derken, Emirler'in bir köy olduğunu ele vermektedir. Ayrıca, yaptığı yolculuğun yaylaya doğru olduğunu da “Melez gömlek, keten gömlek” kelimeleriyle ortaya koymaktadır. Zira “melez ve keten gömlek” ancak yaz aylarında giyilen ince giysilerdir.

Karacaoğlan, omuzunda sazı ile Adana, Maraş ve İçel illeri başta olmak üzere, Anadolu'nun birçok şehirlerini, kasaba ve köylerini, kışlak ve yaylalarını, konalga konalga gezmiş, gezdiği yerlerin adlarını şiirlerinde belirtmiştir. Altını önemle çizmemiz gereken bir husus: Türk Halk Edebiyatı'nda halk ozanlarının yetiştikleri ve gezip gördükleri yerleri şiirlerinde belirtmeleri bir gelenektir. Onlar, şiirlerinde geçen yerleri; ya özlemle yad ederler ya da bir ressam ustalığı ile kelimelerle bizlere tasvir ederler.

İşte Emirler Köyü de, Karacaoğlan'ın uğrak verdiği yerlerden biridir. Bugün yeni ulaşım yollarının açılması ile eski önemini yitirmiş olan ve eski Kızıldağ kervan yolu üzerinde bulunan Emirler Köyü, nüfus ve hane bakımından küçülmüş olup, Maraşlı Köyü Muhtarlığı'nın bir obası durumuna düşmüştür.

Oysa Emirler Köyünden 1942 doğumlu Hasan Hüseyin oğlu Mustafa Çavuş, “Emirler'in çok eski ve kalabalık bir köy olduğunu, çevre köylerin halkının Cuma günleri “Cuma Namazı” kılmak için köye geldiklerini, köyde demirci, kalaycı gibi ustaların bulunduğunu, babasından duyduğunu” ifade etmiştir. Ayrıca köyün çevresinde birçok ören yerinin bulunduğunu, köyün önündeki dere içerisinde bulunan çeşmenin suyunun yaz-kış aktığını ve köylülerin içme suyunu bu çeşmeden temin ettiklerini anlatmıştır.

Demek ki, Karacaoğlan, “Emirler'den bir kız indi pınara” derken, Kızıldağ Yayla yolu üzerindeki Emirler Köyünden ve bugün çeşme olan köyün önündeki pınardan bahsetmektedir. Karacaoğlan, Adana ve çevresinde Bulgar Dağı, Aladağlar ve Toroslardaki en ufak yaylaları bile gezip görmüştür. Bu arada Kızıldağ Yaylası da Onun gezip gördüğü yerlerden biridir. Bu yolculuklarını bazen tek başına, bazen de aşiretlerin göçü ile birlikte sürdürmüştür.

Çünkü Onyedinci yüzyılda toprağa bağlı olmayan Yörük -Türkmen oymakları, kışı Çukurova'da, yazları ise, Toroslardaki yaylalarda geçirir, hayvancılıkla geçinirlerdi. Karacaoğlan da, ilkbaharın gelmesiyle birlikte, çadırları söküp göç yoluna düşen Yörük katarlarını yol boyunca izler, onlarla yolculuk ederdi.

Kısaca, Karacaoğlan'ın şiirlerinde sözünü ettiği Yörük-Türkmen yaşantısı ile bugünkü Karaisalı Köylülerinin yabancı kültürlerin etkisiyle bozulmamış otantik yaşantısı birbirleriyle uyuşmakta, örtüşmekte ve birbirini tamamlamaktadır.

Bugünkü Yörük-Türkmen köylülerimizin yaşantısı ile Karacaoğlan'ın yaşadığı dönemdeki toplumsal yapı arasında da çok büyük benzerlikler ve ortak yönler bulunduğu göre... Karacaoğlan, omuzunda sazı ve başında kavak yelleri ile Karaisalı'ya şu veya bu sebeple uğrak vermiş, toprağımızda çarığının tozu, çeşmelerimizde dudağının izi ve ulu çınarlarımızın gölgesinde yorgunluğu ya da kara sevdasının yanık türküsü kalmıştır.

Büyük söz ustası, kara sevdalılarının piri ve sevgili hemşehrim Karacaoğlan!... Seninle Yörük-Türkmen olmanın tadına vardık, seninle Anadolu'nun ve özellikle Çukurova'nın güzelliklerini sevdik, güzellerimizi sevdik.

Türklük yaşadıkça türküleri söylenecek, Türkçe yaşadıkça şiirleri okunacak Karacaoğlan!...
Seni rahmet ve saygıyla anıyorum.

KARACAOĞLAN SÖZLÜĞÜ:

Alık: Elbise, daha ziyade yöremizde yıpranmış, yırtılmış, ceket ve palto gibi giysilere verilen ad.

Annaç : Karşı, yamaç

Aralık: Ev ile bahçe kapısı veya iki oda arasındaki boşluk, koridor

Bağır: Göğüs

Belen: Tepelerin üst kısımlarındaki küçük düzlükler, dağ geçidi.

Bider: Tohum (daha çok tahıl cinsi için söylenir)

Essah: Doğru olan, aslı olan

Geçek: Geçit, ırmakların yürünerek veya hayvanla geçmeye uygun, fazla derin olmayan yerleri.

Kirmen: Yün ve pamukları iplik haline getirmek için kullanılan bir el aygıtı.

Konalga: Konulan yer. Göç sırasında Yörüklerin belli bir süre konakladıkları yer. Bu yerler, önceden belirlenmiş menzillerde bulunur ve sürekli olarak buralarda konaklanılır.

Konmak: Belli bir süre bir yerde konaklamak.

Seğirtmek: Koşmak, koşuşturmak.

Sünmek: Uzamak, uzanmak.

Teberik: Armağan, hediye.

Topak: Keskin köşesi olmayan, küre şeklinde olan.

Yemeni: Bir tür kadın başörtüsü, tülbent. Ayağa giyilen bir tür engin ökçeli sahtiyandan yapılmış ayak-kabı.

Yumuş: Emir, görev, iş.

Zibil: Gübre (hayvan gübresi), çöp.

Göğünmek: Alev değmeden sıcaklığın etkisiyle yarı yanık hale gelmek.

Kadasını almak: Sana gelecek belanın bana gelmesi, derdini almak.

Keleş: Güzel.

Çedik(edik): Meşinden yapılmış bir tür kadın ayakkabısı. Koncu kısa ve yarım çizme şekli olanları genellikle sarı ya da kırmızı renklidir.

Konç: Çizme, edik ve çorapların ayak bileğinden yukarıda kalan kısmı.

Maya: Dişi deve. (Şiirde dişi deveye benzer anlamında)

Beserek: Tombulca, iyi beslenmiş ve yaşına yetmemiş deve yavrusu.

Melez (meles): İpek ve keten karışımı kumaş. (Karaisalı yöresinde eskiden iç çamaşırı dikilen ve bugünkü Şile Bezine benzer şekilde dokunmuş pamuklu dokuma.)

Aşna: Sevgili, gizil dost, bildik, tanıdık.

Kısarak: Kısa ya yakın boylu, birazcık kısa, kısaltarak.

Birim Birim: tek tek (kibarca, özenli bir şekilde yürüme)

Sırma: İşleme,altın yaldızlı veya yaldızsız ince gümüş tel.

Gölük: Dişi at.

Helik (Helek) : Küçük taş parçaları. Duvar örülürken büyük taşların arasındaki boşlukları doldurmaya yarayan taş parçacıkları.

Hırka: Bir tür kısa palto. Türkmen kadınlarının giydiği hırkanın astarı ile yüzü arasına ince pamuk döşenerek yorgan yüzlemesinde olduğu gibi astar, yüz ve aradaki pamuk birbirine bağlanır. Böylece ince kumaştan hem hafif ve hem de sıcak tutacak kalınlıkta bir kışlık elde edilir. Kumaşı saten cinsi düz renklidir.

Kıran: Salgın hastalık, toplu ölümler.

YARARLANILAN KAYNAKLAR:

1. Cahit ÖZTELLİ Karacaoğlan, Bütün Şiirleri, İstanbul 1970
2. Mustafa Necati KARAER Karacaoğlan, Ankara 1988
3. Sıtkı SOYLU Karacaoğlan Sözlüğü, Mersin 1997
4. Bildiriler, 1.Uluslar arası Karacaoğlan Sempozyumu, Adana 1990
5. Ali Rıza YALGIN Cenupta Türkmen Oymakları, Ankara 2000